

ТУРИСТИЧНЕ ГОСПОДАРСТВО У СВІТЛІ ГУМАНІСТИЧНИХ ІДЕЙ Г. С. СКОВОРОДИ (до 300-річчя з дня народження мислителя)

МАТЕРІАЛИ
методологічного міждисциплінарного
інтернет-семінару

(м. Полтава, 3 грудня 2022 року)

Полтава
2022

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)**

*Присвячується 10-річчю кафедри туристичного
та готельного бізнесу Вищого навчального
закладу Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»*

**ТУРИСТИЧНЕ
ГОСПОДАРСТВО
У СВІТЛІ ГУМАНІСТИЧНИХ
ІДЕЙ Г. С. СКОВОРОДИ
(до 300-річчя з дня народження
мислителя)**

**МАТЕРІАЛИ
методологічного міждисциплінарного
інтернет-семінару**

(м. Полтава, 3 грудня 2022 року)

**Полтава
ПУЕТ
2022**

УДК 338.486.2:001.9-056.87Сковорода
Т87

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

ГОЛОВА:

Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

СЕКРЕТАР:

О. О. Тараненко, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Туристичне господарство у світлі гуманістичних ідей
Т87 Г. С. Сковорода (до 300-річчя з дня народження мислителя) : матеріали методологічного міждисциплінарного інтернет-семінару (м. Полтава, 3 грудня 2022 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2022. – 106 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

ISBN 978-966-184-438-3

Семінар проведено в межах науково-дослідної роботи «Проблеми функціонування і розвитку сфери туризму в умовах модернізації економіки» (держ. реєстр. номер 0117U004715). Опубліковані наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку людиномірних наукових досліджень туризму на основі постнекласичної парадигми.

УДК 338.486.2:001.9-056.87Сковорода

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2022

ISBN 978-966-184-438-3

печення; розвиток туристичної інфраструктури; розвиток людських ресурсів; маркетингова політика розвитку туризму та курортів. Стратегія передбачає, що до 2026 року в Україні: кількість іноземних туристів збільшиться у 2,5 разів, кількість внутрішніх туристів збільшиться в 5 разів, кількості робочих місць у сфері туризму збільшиться в 5 разів, наповнення бюджетів усіх рівнів від провадження туристичної діяльності збільшиться в 10 разів, кількість суб'єктів туристичної діяльності зросте в 5 разів, туристи витратять під час подорожей в Україні до 80 млрд грн, буде створено позитивний імідж України як країни, привабливої для туризму [4, 5].

На закінчення слід зазначити, що необхідно подумати про майбутній розвиток туристичного бізнесу. Нинішній економічний спад може бути однією із змін в історії розвитку туризму. Для керівника підприємства необхідно бути впевненим, що бізнес забезпечується конкурентною стратегією розвитку компанії та якісно орієнтованою системою взаємовідносин з клієнтами.

Список використаних інформаційних джерел

1. Зубкова А. Н. Особливості проведення маркетингових досліджень в туризмі / А. Н. Зубкова // Актуальні проблеми економіки і управління. – 2016. – № 2 (10). – С. 47–49.
2. Яценко Б. П. Індустрія національного туризму: проблеми формування та сучасний стан / Б. П. Яценко, О. О. Любіцева, О. О. Бейдик // Економічна і соціальна географія. – 2018. – Вип. 46. – С. 42–46.
3. Особливості туropolерейтингу як виду діяльності [Електронний ресурс]. URL: <https://www.travel.rbk.ua/piligrim.ua/osoblyvostituroperejtnhuia>.
4. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Кубів С. Кабмін ухвалив стратегію розвитку туризму та курортів до 2026 року [Електронний ресурс] / С. Кубів // Прес-служба Міністерства економічного розвитку. – 2020. URL: <https://me.gov.ua/News/Detal>.

О. О. Тараненко, к. е. н.

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава
oltar23@gmail.com*

КОМПЕТЕНТІСНІ ВИМОГИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОГО ПІДХОДУ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Сфера туризму та рекреації характеризується високим рівнем конкуренції. Це актуалізує доцільність використання проектного

підходу як для ведення бізнесу загалом, так і для реалізації окремих проектів зокрема.

Важливою складовою підготовки фахівців сфери туризму є формування компетенцій, пов'язаних з умінням впроваджувати проектний підхід в практичну діяльність суб'єктів туристичної сфери. Дані компетенції повинні ґрунтуватися на сучасних дослідженнях різних аспектів реалізації проектного підходу в бізнесі.

Використання проектного підходу на сучасному рівні економічного розвитку (інтернаціоналізація економічних процесів; поширення інформаційно-комунікаційних технологій) потребує від фахівців уміння вирішувати актуальні проблеми в управлінні проектами. Серед найсуттєвіших науковці виділяють наступні:

- управління обмеженими ресурсами для досягнення цілей;
- фінансування та зважена оцінка потенційних критеріїв;
- інтеграція завдань за основними бізнес-процесами;
- розподіл ролей та відповідальності всіх виконавців та зацікавлених сторін;
- управління портфелем проектів;
- програмне забезпечення для управління проектами;
- забезпечення ефективності проектної діяльності у різних сферах економіки [1–4].

Для вирішення сучасних проблем управління проектами у процесі підготовки магістрів у сфері туризму необхідно акцентувати увагу на формуванні вмінь і навичок використання інноваційних методів управління проектами. До таких методів належать Scrum, Agile, Lean, Kanban [5]. Також перспективною виглядає можливість застосування синергетичного підходу до управління проектами в туризмі [4]. Дані методи використовуються для управління проектами у різних галузях економіки, зокрема у сфері туризму, враховуючи її багатогалузевий характер.

Важливим сучасним інструментом реалізації проектів у сфері туризму на макроекономічному рівні є державно-приватне партнерство. Його реалізація забезпечує: підвищення інвестиційної привабливості сфери туризму та залучення до реалізації проектів приватного інвестиційного капіталу; сприяння у використанні інноваційних технологій в проєктах у сфері туризму; гармонізація інтересів держави, приватних інвесторів, суспільства та інше [6; 7].

У процесі підготовки фахівців з туризму важливим є формування конфліктологічної компетенції. Реалізація проектів передбачає співпрацю як між стейкхолдерами (власники бізнесу, менеджери, інвестори, споживачі, постачальники, посередники і т. д.), так і між учасниками команди реалізації проекту. У зв'язку з цим існує висока ймовірність виникнення різних конфліктів. Це зумовлено проявом наслідків відмінностей цілей, прагнень та інтересів різних учасників проекту коли зачіпаються матеріальні інтереси, особиста гідність чи соціальний статус людини [8]. Конфліктна ситуація в проектній команді ускладнює реалізацію проекту. Для мінімізації негативних наслідків конфлікту відповідальні за управління реалізацією проекту повинні володіти низкою поведінкових компетенцій, що разом із формуванням командного духу та демократизацією міжособистісних взаємовідносин забезпечить досягнення цілей проекту [8; 9].

Таким чином, реалізація проектного підходу у сфері туризму потребує фахівців, що володіють низкою компетенцій для вирішення актуальних проблем управління проектами з використанням сучасних методів та інструментів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Лінькова О. Проблеми управління проектами на підприємстві / О. Лінькова, Ю. Пікалова // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). – 2021. – № 4. – С. 60–64.
2. Овеська О. В. Управління проектами: стан та перспективи розвитку підприємства / О. В. Овеська, Н. В. Кукудяк // Економіка і організація управління. – 2022. – № 2 (46). – С. 139–147.
3. Безкоровайна Л. Управління проектами у сфері гостинності [Електронний ресурс] / Л. Безкоровайна // Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка. – 2021. – № 11 (22). URL: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-11\(22\)-02](https://doi.org/10.33296/2707-0654-11(22)-02).
4. Данченко О. Б. Аналіз синергетичного підходу до управління проектами / О. Б. Данченко, А. З. Корейба // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. – 2022. – № 2 (6). – С. 30–34.
5. Смолич Д. В. Інноваційні методи управління проектами / Д. В. Смолич // Економічний форум. – 2019. – Т. 1. – № 4. – С. 50–53.
6. Козловський Є. В. Особливості управління проектами в сфері туризму на основі застосування механізмів державно-приватного

- партнерства / Є. В. Козловський, Т. І. Ткаченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – № 9. – С. 78–82.
7. Скляр Г. П. Формування механізмів державно-комунально-приватного партнерства як умова сталого розвитку туристичної дестинації / Г. П. Скляр, Н. М. Карпенко // Сталий розвиток туризму на засадах партнерства: освіта, наука, практика : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 31 жовт. – 1 лист. 2018 р. / [відповід. за вип. : М. Ю. Барна]. – Львів : ЛТЕУ, 2018. – С. 127–129.
 8. Гринченко М. А. Конфлікти в управлінні проєктами / М. А. Гринченко, О. С. Пономарьов, О. В. Лобач, А. О. Харченко // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проєктами. – 2022. – № 1 (5). – С. 50–55.
 9. Розвиток креативності фахівців з управління проєктами : навч.-метод. посіб. / О. С. Пономарьов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Смугаста типографія, 2020. – 52 с.

О. О. Тараненко, к. е. н.

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава
oltar23@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Туризм протягом багатьох років є важливою перспективною складовою економік багатьох країн світу. Національні туристичні ринки характеризуються високим рівнем конкуренції, динамічності та залежності від багатьох соціально-економічних факторів різного рівня. В таких умовах інноваційна діяльність є дієвим інструментом існування та розвитку для суб'єктів туристичного ринку. Управління цією діяльністю має здійснюватися комплексно на різних рівнях з урахуванням особливостей сфери туризму.

Інноваційна діяльність суб'єктів сфери туризму має зосереджуватися на реалізації інноваційних рішень в туристичних продуктах та управлінських бізнес-процесах.

Важливим критерієм реалізації інновацій в туристичному продукті є забезпечення його конкурентоспроможності [1]. В цьому процесі задіяні усі суб'єкти сфери туризму, що безпосередньо обслуговують туристів. Туристичний продукт як комплекс туристичних послуг є дуже чутливим до змін якісного

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І.

ДОПОВІДІ І СПІВДОПОВІДІ

УЧАСНИКІВ СЕМІНАРУ 3

Любіцева О. О., Мальська М. П., Зінько Ю. В.

Проблематика становлення туризмології як науки..... 3

Голод А. П., Феленчак Ю. Б.

Пріоритети розвитку туристичних DESTИНАЦІЙ
в умовах глобальної нестабільності..... 8

Лиман С. І., Парфiненко А. Ю.

Листи магістра К. Ф. Радченка професору
Т. Д. Флоринському від 1899 року з балканських
країн як джерело для історії міжнародного туризму 13

Мізюк Б. М., Миронов Ю. Б.

Інтерактивні технології в педагогіці туризму..... 22

Скляр Г. П.

Методологічне значення гуманістичних
ідей Г. С. Сковороди для розвитку туризмології..... 29

РОЗДІЛ ІІ.

ВИСТУПИ У ДИСКУСІЇ УЧАСНИКІВ СЕМІНАРУ 44

Звягольська І. М.

Медична мікробіологія як складова
біо-соціальної місії туризму 44

Животенко В. О.

Практичний аспект організації прогнозування розвитку
туризму у м. Полтава при вивченні дисципліни студентами
магістрами спеціальності 242 «Туризм» 51

Паска М. З., Кравченко О. О.

Функціональні елементи системи управління
закладом ресторанного господарства та їх
удосконалення в контексті сучасних вимог 57

Худавердієва В. А.

Аспекти розвитку стратегічної концепції
розвитку туристичних послуг і територій..... 62

Шуканов П. В.

Методологічне застосування Цілей сталого
розвитку у сфері туристичної діяльності 70

РОЗДІЛ III.

НАУКОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ

УЧАСНИКІВ СЕМІНАРУ 77

Дробин Л. В.

Інформаційне забезпечення вивчення навчальної
дисципліни «Управління якістю та безпекою в туризмі»
для студентів-магістрів спеціальності 242 «Туризм» 77

Карпенко Н. М.

Рекреалогічні та курортологічні знання у структурі
компетентнісної підготовки магістрів з туризму 81

Логвин М. М.

«Туристичне краєзнавство» у структурі формування
морально-етичних цінностей особистості..... 85

Скляр Г. П., Логвин М. М.

Особистісний підхід у формуванні
туристської ренти: кейс Г. С. Сковороди 88

Худавердієва В. А., Галауз А. О.

Основний напрямок системи підвищення ефективності
підприємств туристичного комплексу..... 91

Тараненко О. О.

Компетентнісні вимоги до використання
проектного підходу у сфері туризму 99

Тараненко О. О.

Особливості управління інноваційною
діяльністю у сфері туризму 102

Наукове видання

**ТУРИСТИЧНЕ
ГОСПОДАРСТВО
У СВІТЛІ ГУМАНІСТИЧНИХ
ІДЕЙ Г. С. СКОВОРОДИ
(до 300-річчя з дня народження
мислителя)**

**МАТЕРІАЛИ
методологічного міждисциплінарного
інтернет-семінару**

(м. Полтава, 3 грудня 2022 року)

Дизайн обкладинки *Т. А. Маслак*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 6,3.
Зам. № 252/2055.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.